

RESUM DE LES ALERTES ALIMENTÀRIES DE L'ANY 2018

SCIRI és un sistema en forma de xarxa, per poder mantenir una constant vigilància davant de qualsevol risc o incidència que, relacionat amb els aliments, pugui afectar la salut dels consumidors.

L'objectiu fonamental d'aquest sistema és garantir als consumidors que els productes que es troben en mercat són segurs i no presenten riscos per a la salut.

Dins d'aquest sistema, l'Agència Espanyola de Consum, Seguretat Alimentària i Nutrició (AECOSAN) es constitueix com a punt de contacte tant del sistema de Xarxa d'alerta Alimentària Comunitària (RASFF), com de contacte i coordinador del SCIRI i d'altres sistemes de alerta internacionals com INFOSAN.

Al SCIRI participen, a més de la AECOSAN, les autoritats competents en matèria de seguretat alimentària de les comunitats autònomes i de les ciutats autonòmiques de Ceuta i Melilla, el Ministeri de Defensa (a través de la Inspecció General de Sanitat de la Defensa), la Comissió Europea (a través de la Direcció General SANTE) i la Subdirecció General de Sanitat Exterior, Direcció General de Salut, Qualitat i Innovació, del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, per a les notificacions de riscos relacionats amb la importació de productes alimentaris procedents de països tercers. A més, participen altra sèrie d'organismes / organitzacions mitjançant convenis de col·laboració específics en el marc del SCIRI.

La base legal de funcionament del sistema és l'article 50 del Reglament (CE) 178/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2002, pel qual s'estableixen els principis i els requisits generals de la legislació alimentària, es crea l'Autoritat Europea de seguretat alimentària i es fixen procediments relatius a la seguretat alimentària i el Reglament (UE) 16/2011 de la Comissió, de 10 de gener de 2011, pel qual s'estableixen les mesures d'execució del Sistema d'Alerta Ràpida per als productes alimentaris i dels Aliments per a Animals.

Les informacions transmeses a través d'aquesta xarxa reben el nom de notificacions i poden ser varis tipus:

- **ALERTES:** quan es tracta d'un risc greu i que necessita d'una actuació ràpida i eficaç.

L'AECOSAN classifica les alertes en dos grups i en aquests s'engloben els diferents nivells segons el tipus de risc detectat, l'origen dels productes implicats i la distribució:

- GRUP 1: RISC GREU I IMMEDIAT

- Nivell 1: amb origen Espanya
- Nivell II: amb destí Espanya

- GRUP 2: RISC GREU NO IMMEDIAT

- Nivell 3: amb origen Espanya
- Nivell 4: amb destí Espanya
- **INFORMACIONS:** quan el risc no es greu, o bé, quan sent greu no hi ha probabilitat de trobar l'aliment afectat en el canal de comercialització
- **REBUTJOS:** difusió de les mesures adoptades com a resultat dels controls efectuats en el moment de l'entrada de mercaderies de països tercers a territori comunitari, quan es detecten problemes que poden posar en perill la salut dels consumidors.
- **VARIS:** expedients no classificats en cap de les classificacions anteriors.

SITUACIÓ ANY 2018

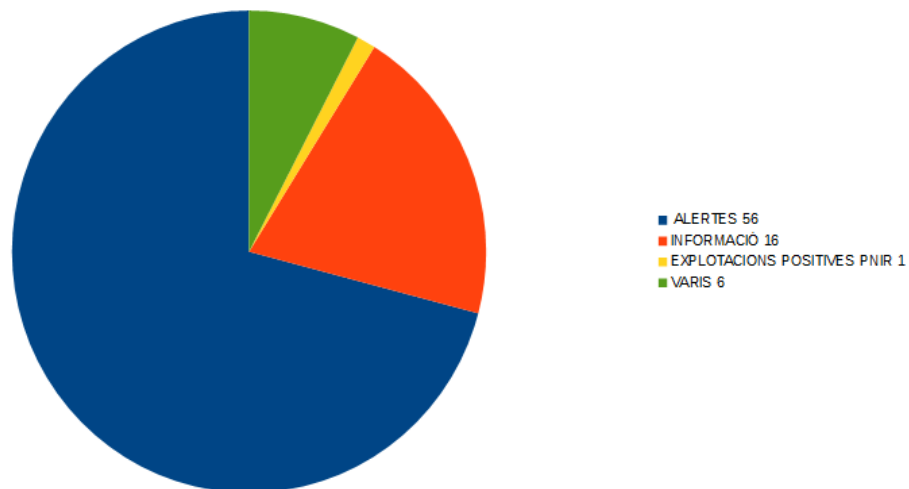
El **nombre de notificacions** tramitades a les Illes Balears per l'aplicació informàtica ALCON l'any 2018 han estat de **79**, distribuïdes de la forma següent:

- **Alertes: 56**

De les quals:

- **21** són de nivell 1, risc greu i immediat, amb origen Espanya
- **20** són de nivell 2, risc greu i immediat, amb destí Espanya
- **7** són de nivell 3, risc greu no immediat, amb origen Espanya
- **8** són de nivell 4, risc greu no immediat, amb destí Espanya
- **Informacions: 16**
- **Explotacions positives: 1**
- **Varis: 6**

Gràficament:

Pel que fa al total d'**establiments afectats**, aquestes 79 notificacions rebudes, varen afectar inicialment a 399 establiments, 21 dels quals havien distribuït el producte a altres 543 establiments, resultant que el número total d'establiments afectats durant l'any 2018 ha estat de 935.

Aquestes **79 notificacions originals** han generat un total de **188 actuacions de control oficial**. Aixó vol dir que, moltes d'aquestes notificacions originals han generat *adendes* (seguiments posteriors a la notificació inicial) que han precisat noves actuacions posteriors.

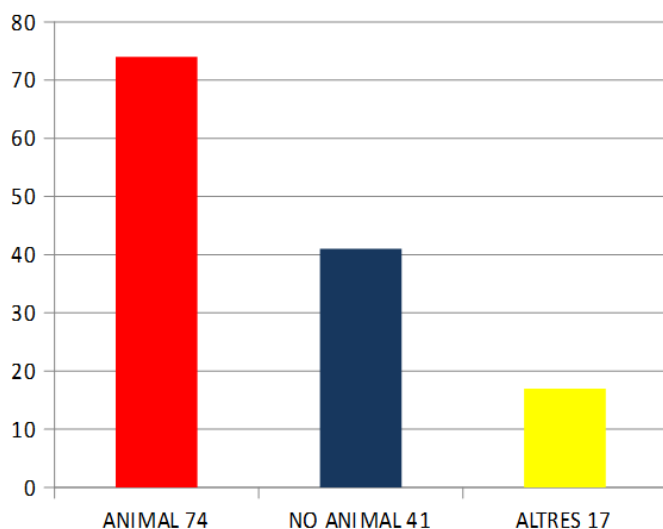
En quan al número de **productes implicats**, les 79 notificacions han afectat a **132** productes diferents.

Per **tipus d'aliment**, distingint entre aliment d'origen animal, d'origen no animal i d'altres, la distribució ha estat la següent:

TIPUS D'ALIMENT	TIPUS DE PRODUCTES AFECTATS
ANIMAL	74
NO ANIMAL	41
ALTRES (*)	17
TOTAL	132

(*): aliments especials que no es poden incloure en cap dels anteriors, ingredients no autoritzats, complements alimentaris i materials en contacte amb aliments.

Gràficament:

Podem destacar el alt número de casos que han afectat als productes d'origen animal. La causa va ser que a mitjan de l'any 2017 es va rebre una alerta a una coneguda marca de formula infantil a la qual es va detectar Salmonella Entèrica serotip agona.

Aquesta alerta es va tancar a febrer de 2018 i va afectar a una diversitat de productes de d'aquesta marca.

Si no fos per la formula infantil el número de productes d'origen animal hagués estat bastant semblant al de productes d'origen no animal.

De manera detallada:

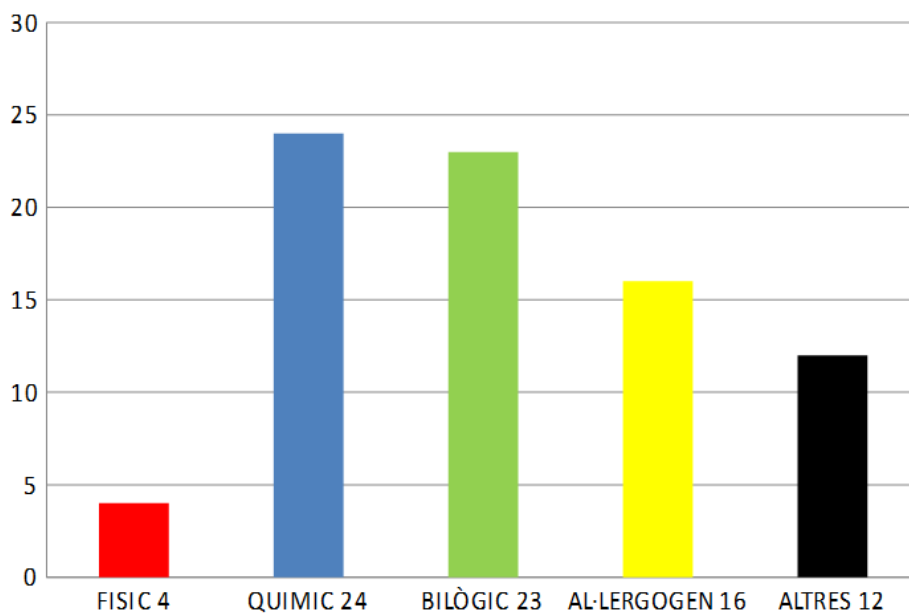
TIPUS ALIMENT	Nº
CARN I DERIVATS	22
PEIX , CRUSTACIS, MOL·LUSCS	9
LLET I DERIVATS	37
OUS	3
VEGETALS I DERIVATS	19
FARINES I DERIVATS	2
CONDIMENTS I ESPECIES	8
FRUITS SECS	2
MENJARS PREPARATS I ALIMENTS ESPECIALS	8
BEGUDES NO ALCOHÒLIQUES	2
BEGUDES ALCOHÒLIQUES	1
OLI I VINAGRE	2
COMPLEMENTOS ALIMENTOSOS	13
MATERIALS CONTACTE ALIMENTS	4
TOTAL	132

Per **tipus de perill**:

TIPUS DE PERILL	Nº
FÍSIC	4
QUÍMIC	24
BIOLÒGIC	23
AL·LERGOGEN	16
ALTRES(*)	12
TOTAL	79

(*): ingredient no autoritzat (8), defecte etiquetat (1)

Gràficament:

Les **unitats retirades de la comercialització durant l'any 2018** han estat les següents:

- 2.650 kg de productes
- 11.987 unitats de productes

Expedients generats per la comunitat autònoma de les Illes Balears

Per altra banda la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha generat 1 expedient d'alerta a rel d'una denúncia presentada a la Conselleria de Salut referent a un nin de 5 anys al·lèrgic a la proteïna de la llet.

El nin va menjar galletes que contenien proteïnes de llet, que no estaven declarades a l'etiquetatge. Va presentar símptomes de rinorrea, llagimeig i dolor al pit, per la qual cosa va requerir assistència mèdica a urgències de l'Hospital de Son Espases.

Els **aspectes més destacables** d'aquest any 2018 han estat el següents:

- Si no tenim en compte l'expedient d'alerta de la fórmula infantil, el nombre d'expedients d'alerta iniciats en aliments d'origen animal hagués estat molt similar al nombre d'expedients d'alerta iniciats en aliments d'origen no animal.
- Els aliments que més expedients d'alertes han generat han estat llet i derivats, carns i derivats, vegetals i derivats i complements alimentaris:
  - A la llet i derivats i, a carn i derivats majoritàriament per perills microbiològics (Salmonella, Listeria monocytogenes, E. Coli...)
  - A vegetals i derivats majoritàriament per perills relacionats amb al·lèrgens (cereals) i aflatoxines.
  - A complements alimentaris, majoritàriament per presència de ingredients no autoritzats.
- També destaca, com cada any, el alt nombre d'expedients d'alerta iniciats per un incorrecte etiquetatge d'al·lèrgens en els aliments (Gluten, lactosa...)